

Oppimisanalytiikkajaoston toiminta ja ajankohtaisia asioita

3.11.2021 Topi Litmanen

CSC – Suomalainen tutkimuksen, koulutuksen, kulttuurin ja julkishallinnon ICT-osaamiskeskus

Analytiikkajaoston tiekartta

<https://wiki.eduuni.fi/x/JCy-D>

		2021		2022		2023	
		Kevät	Syksy	Kevät	Syksy	Kevät	Syksy
Teema	Tietosisältöjen yhteentoimivuus	Selvitys Yhteentoimivuus-työpaja	Kysely Jatkon suunnittelu	Esimerkkejä standardien käytöstä Yritystyöpaja			
	Oppimis-analytiikan sanasto		Sanastotyö				
			Sanasto-työpaja	Sanasto-työpaja	Sanasto-työpaja	Sanasto-työpaja	
	Analytiikkaviitekehys	Viitekehys Julkaisu Työpaja	Jalkautus ja viestintä IT päivät ITK Konf		Päivittäminen		
	Ohjeistukset ja työkalut	Analytiikkaäly - riskinarviotyökalu	OPH tietosuojapas	APOA - Oppimisanalytiikan suosituksia Lainsäädäntö-työpaja	Analytiikkaportaali Tarpeet ja suunnittelu	Analytiikkaportaali, Mahdollinen toteutus	
Muut teemat		Oppijan identiteetti					
			Oppijan omadata				
			Identiteentinhallinta-työryhmän työpajat				

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Julkaisuarkisto Valto
Publikationsarkivet Valto

Suomi | Svenska | English

Haku Hae

Haku- ja käyttöohje

Hae Valtosta Hae tästä kokoelmasta

ETUSIVU / OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ / JULKAISUT / NÄYTÄ VIITE

Oppimisanalytiikan viitekehys : Hyvät käytännöt oppimisanalytiikan käyttöönotossa ja hyödyntämisessä

Julkaisun pysyvä osoite on
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-842-7>

Tämä oppimisanalytiikan kansallinen viitekehys pyrkii jäsentämään oppimisanalytiikan keskeisiä näkökulmia analytiikan tekemisen tueksi Suomessa. Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) asettama asiantuntijaryhmä on laatinut sen yhteisten määritelmien, pelisääntöjen ja parhaiden käytäntöjen löytämiseksi, ja se on tarkoitettu apuvälineeksi niin oppimisanalytiikan käyttöönottoa harkitseville kuin prosessin jo aloittaneillekin.

Viitekehys on jaettu neljään osa-alueeseen, jotka yhdessä johdantoluvun kanssa pyrkivät luomaan mahdollisimman laajan kokonaiskuvan aiheesta. Kolme ensimmäistä osaa syventävät johdanto-osan pohjatietoja, ja ne antavat lukijalle monipuolisen katsauksen oppimisanalytiikan käyttöönoton vaiheisiin tavoitteiden asettamisesta aina analytiikkajärjestelmien hankintaan ja käyttöön asti – elinkaariajattelua unohtamatta.

Viimeinen osa-alue listaa tärkeimpiä lainsäädännöllisiä ja eettisiä kysymyksiä, joita koulutustoimijan tulisi miettiä halutessaan hyödyntää oppimisanalytiikkaa toiminnassaan. Suurimpaan osaan kysymyksistä ei ole yksiselitteisiä oikeita tai vääriä vastauksia, vaan tarkasteltava taso ja konteksti vaikuttavat arviointiin. Kysymyksiä sekä niiden yhteyteen nostettujen esimerkkien ja näkökulmien toivotaan helpottavan oppimisanalytiikan käytön eettisyyden tai lainmukaisuuden arviointia sekä lisäävän keskustelua oppimisanalytiikan käyttämisestä.

Avaa tiedosto
[OKM_2021_36.pdf \(853.8Kt\)](#)

Lataukset: 488

[Tilaa verkkokaupasta](#)

Opetus- ja kulttuuriministeriö
10.06.2021

Selaa kokoelmaa

- Nimekkeet
- Tekijät
- Julkaisuajan mukaan
- Viimeksi lisätyt
- Asiasanat
- Julkaisijat

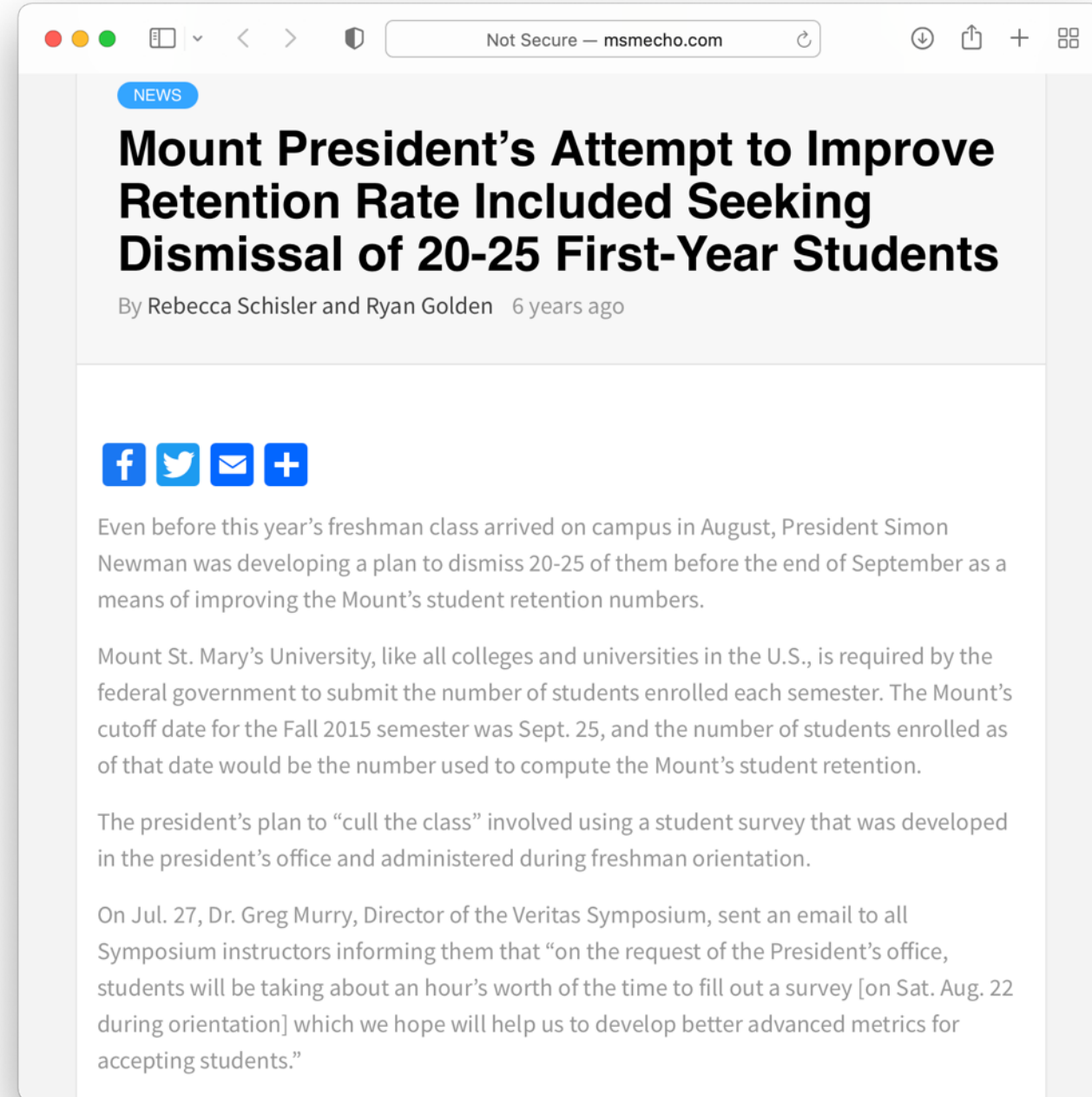
Aineistojen tallennus

- Kirjautu sisään
- Rekisteröidy

Mihin viitekehystä tarvitaan?

Esimerkki putoamisriskin karsinnasta

- Karsitaan riskissä olevat opiskelijat ennen kuin ehtivät vaikuttaa tilastoihin.
- Tavannomaisempi vaihtoehto on tuen tarjoaminen sitä tarvitseville

The screenshot shows a web browser window displaying a news article. The browser's address bar shows "Not Secure - msmecho.com". The article is categorized as "NEWS" and has the title "Mount President's Attempt to Improve Retention Rate Included Seeking Dismissal of 20-25 First-Year Students". The author is listed as "By Rebecca Schisler and Ryan Golden" and it was published "6 years ago". Below the title are social media sharing icons for Facebook, Twitter, Email, and a plus sign for more options. The article text begins with: "Even before this year's freshman class arrived on campus in August, President Simon Newman was developing a plan to dismiss 20-25 of them before the end of September as a means of improving the Mount's student retention numbers." It continues to explain that Mount St. Mary's University is required by the federal government to submit enrollment numbers by a specific date (Sept. 25) to calculate retention rates. The article also mentions that the president's plan involved a student survey administered during freshman orientation. Finally, it quotes an email from Dr. Greg Murry, Director of the Veritas Symposium, dated July 27, which informed instructors that students would be surveyed during orientation to help develop better metrics for accepting students.

Oppimisanalytiikan viitekehys

Viitekehyksellä pyritään:

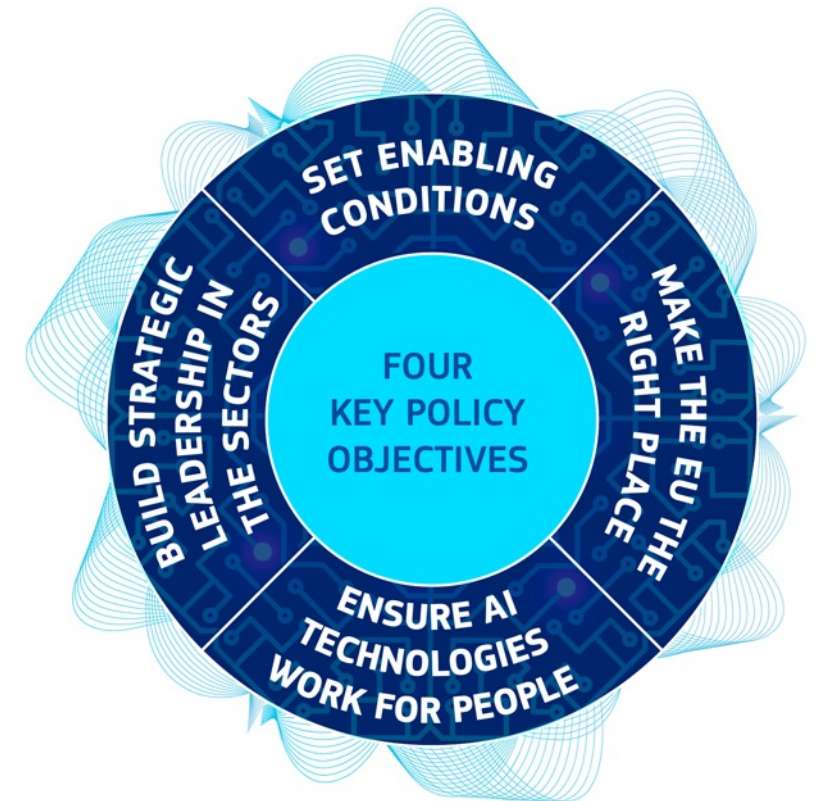
- edistämään analytiikan säädöstenmukaista hyödyntämistä
- jäsentämään oppimisanalytiikan keskeisiä näkökulmia ja niiden välisiä suhteita **analytiikan tekemisen tueksi**
- edistämään yhteentoimivuutta oppimisanalytiikassa
- selkeyttämään ja jalkauttamaan oppimisanalytiikan käsitteistöä
  - Sanastoa määritellään OKM:n alaisuudessa toimivassa sanastojaostossa syksyllä 2021

Viitekehyksen osa-alueet - <https://wiki.eduuni.fi/x/CpasAw>

 <p>Opetus- ja kulttuuriministeriö</p> <h2>OPPIMISANALYTIKKA</h2> <p>viitekehyksen aihealueet</p>		<h3>HENKILÖTIEDOT</h3> <p>Hyödynnettävissä olevat tiedot ja niiden rajoitukset</p> 	<h3>ETIIKKA</h3> <p>Eettiset näkökulmat ja ongelmakohtat</p>
<h3>KÄSITE</h3> <p>Oppimisanalytiikka käsitteenä</p> 	<h3>LAINSÄÄDÄNTÖ</h3> <p>Lainsäädännölliset rajoitukset ja huomiot</p> 	<h3>OHJEISTUS</h3> <p>Ohjeistukset ja viestintä opetustoimijoille, opettajille ja oppilaille</p> 	<h3>LUVAT</h3> <p>Luvat ja suostumukset analytiikan hyödyntämiselle</p>
<h3>KÄYTTÖÖNOTTO</h3> <p>Suunnittelussa, käyttöönotossa ja käytössä huomioon otettavat asiat</p> 	<h3>OIKEUDET</h3> <p>Opetustoimijan, opettajan ja oppilaan oikeudet</p> 	<h3>HANKINTA</h3> <p>Järjestelmien hankintaan liittyvät huomiot</p> 	<h3>HAASTEET</h3> <p>Haasteet ja uhkakuvat</p>
<h3>OSAPUOLET</h3> <p>Oppimisanalytiikan osapuolet</p> 	<h3>VELVOLLISUUDET</h3> <p>Eri osapuolten vastuut ja velvollisuudet</p> 	<h3>HYÖDYT</h3> <p>Hyödyt opetustoimijoille, opettajille ja oppilaille</p> 	<h3>TILANNEKUVA</h3> <p>Suomen oppimisanalytiikan tilannekuva</p>

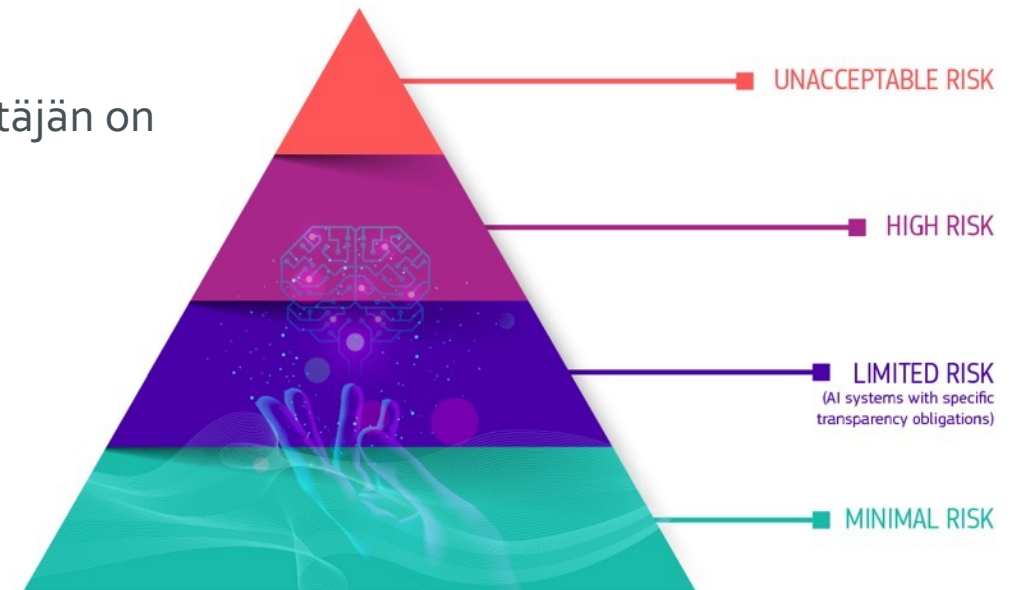
Jatkoaskeleet EU:ssa

- Tekoälyn käytön eettisille ja lainsäädännöllisille edellytyksille ollaan valmistelemassa säädöksiä, jotka pohjautuvat riskilähtöiseen arviointiin. Nämä koskettavat myös oppimisanalytiikkaa.
  - https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_1682
- Tavoitteena edistää hallittua tekoälyn kehittämistä ja hyödyntämistä Euroopassa
- Uusia aloitteita ja hankkeita tekoälyn hyödyntämiseen

Riskiperustainen arviointi, tekoälysovellukset

- i. Ei-hyväksyttävissä oleva riski
  - Uhka turvallisuudelle, ihmisten käyttäytymisen manipulointi, vapaan tahdon muokkaaminen, hallinnon sosiaalinen pisteytys
- ii. Korkea riski
  - Koulutuksessa päätöksenteko joka voi vaikuttaa kohteen elämään (esim kokeiden automaattinen arviointi)
- iii. Rajoitettu riski
  - Esimerkiksi keskustellessaan chatbotin kanssa, käyttäjän on oltava siitä tietoinen
- iv. Matala tai minimaalinen riski
  - Videopelit, roskapostisuodattimet ym.

Topi Litmanen

Kehityspäällikkö

topi.litmanen@csc.fi

Lisätietoja:

<https://wiki.eduuni.fi/display/CSCTIES/Oppimisanalytiikkajaosto>

<https://www.facebook.com/CSCfi>

<https://twitter.com/CSCfi>

<https://www.youtube.com/c/CSCfi>

<https://www.linkedin.com/company/csc---it-center-for-science>